

GROUP-B

Answer any **one** of the following into Sanskrit or Bengali or English language: 10×1=10

- a) Make an estimate of the data of composition of the *Mahābhārata*. What are the three stages of the *Mahābhārata*? 6+4=10
- b) Discuss in brief the social life as reflected in the *Rgveda*. 10

98/Sans/H/II UG-I/1st Sem/SANH/CC-T-II/18

U.G. 1st Semester Examination - 2018

**SANSKRIT
(HONOURS)**

Course Code : SANH/CC-T-II

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks. Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

1. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च यथेच्छं दश प्रश्नाः समाधेयाः : 2×10=20
- i) वेदशब्दस्य कोऽर्थः ? वेदाः कति सन्ति ?
- ii) किं तावत् आपस्तम्बकृतं वेदलक्षणम् ?
- iii) ऋग्वेदस्य अपरं नाम किम् ? अस्य वेदस्य कस्यचन ब्राह्मणस्य नाम लिख्यताम् ।
- iv) ईशोपनिषत् कस्मिन् वेदे समुपलभ्यते ? अस्या उपनिषदः अपरं नाम किम् ?
- v) रामायणे सप्तकाण्डेषु के तावद् काण्डे प्रक्षिप्ते इति मन्येते ?
- vi) मुरारेः रामायणाश्रितं रूपकं किमस्ति ? कालिदासस्य महाभारताश्रितं रूपकं किमस्ति ?

vii) महाभारतस्य कति पर्वाणि सन्ति ? महाभारतरचनायाः कति स्तराः भवन्ति ?

viii) गीतायाः संपूर्णं नाम किम् ? गीतायाः उत्सः कः भवति ?

ix) पुराणशब्दस्य कोऽर्थः ? पुराणानां कति लक्षणानि ?

x) मीमांसादर्शनस्य कः प्रवक्ता ? योगदर्शनस्य मुख्यग्रन्थः कोऽस्ति ?

xi) सांख्यदर्शने कति प्रमाणानि स्वीकृतानि ? कानि तानि ?

xii) पाणिनिपूर्ववर्तिनां वैयाकरणानां द्वयोः नाम्नी लेखनीये ।

xiii) त्रिमुनिव्याकरणे को नाम सूत्रग्रन्थः ? को वा अस्य भाष्यकारः ।

xiv) अलंकारशास्त्रे ध्वनिप्रस्थानस्य प्रवक्ता कः ? तस्य ग्रन्थस्य नाम किम् ?

xv) अलंकारशास्त्रे रसप्रस्थानस्य आदिमतमः ग्रन्थः कोऽस्ति ? अस्य ग्रन्थस्य टीकाग्रन्थस्य नाम लिख्यताम् ।

2. Write short notes of any **four** of the following in Sanskrit or Bengali or English language: $5 \times 4 = 20$

i) Dialogue Hymns of the *Rgveda*. (ऋग्वेदे संवादसूक्तानि)

अथवा

Nirukta

(निरुक्तम्)

ii) *Harivamśa*

(हरिवंशः)

अथवा

Influence of the *Rāmāyana* on Indian life.

(भारतीय समाजजीवने रामायणस्य प्रभावः)

iii) *Śrīmadbhagavadgītā*

(श्रीमद्भागवद्गीता)

iv) *Viṣṇupurāna*

(विष्णुपुराणम्)

v) Influence of the *Rāmāyana* in Sanskrit Literature.

(संस्कृतसाहित्ये रामायणस्य प्रभावः)

vi) *Six Vedāṅgas*

(षड् वेदाङ्गानि)

3. Answer any **two** of the following selecting atleast **one** from each group: $10 \times 2 = 20$

GROUP-A

प्रश्नस्य यथेच्छम् कस्यचित् उत्तरं सुरगिरा देवनागरीलिप्या च प्रदेयम् :

a) भारतीयसंस्कृतौ महाभारतस्य प्रभावः विशदीक्रियताम् । 10

अथवा

b) महापुराणानां नामानि लिख्यन्ताम् । पुराणग्रन्थानां सांस्कृतिकं माहात्म्यं निरूप्यताम् । $2+8=10$